

PREPRavnÝ PORIADOK AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Čl. 1 Základné ustanovenia

- (1) Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu a drobné domáce zvieratá.
- (2) Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je Slovenská autobusová doprava Dunajská Streda, akciová spoločnosť. Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava, v oddieli Sa, vo vložke číslo 10215/T.
- (3) Prepravou podľa tohto prepravného poriadku je premiestnenie osôb a ich batožiny.
- (4) Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme.
- (5) Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
- (6) Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, batožiny a domácich zvierat na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.
- (7) Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat, ako aj podmienky, za ktorých sa sadzby uplatňujú.
- (8) Tento prepravný poriadok, cestovný poriadok dopravcu, a pokiaľ sa tarifa vzťahuje na príslušnú dopravu aj tarifa dopravcu, sú obsahom návrhu na zmluvu o preprave osôb.

Čl. 2 Rozsah autobusovej dopravy

- (1) Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu a nepravidelnú autobusovú dopravu.
- (2) Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len "autobusová linka"), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny a domácich zvierat.
- (3) Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať ako verejnú alebo osobitnú.
- (4) Verejná pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami, najmä diaľková autobusová doprava, medzinárodná autobusová doprava, prímestská autobusová doprava alebo na území obce mestská autobusová doprava.
- (5) Osobitná pravidelná autobusová doprava je najmä preprava zamestnancov zmluvného dopravcu, preprava žiakov škôl, preprava cestujúcich leteckého dopravcu na letisko a z letiska, ak sa vykonáva na autobusovej linke.
- (6) Nepravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb iba určitej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase dopravnej cesty s dohodnutými zastávkami a v dohodnutom čase, ktorých dopravca prepravuje podľa vopred uzavretej zmluvy o preprave osôb za dohodnuté cestovné. Je ňou každá príležitostná alebo opakovaná preprava, najmä zájazdová, kyvadlová, okružná a vyhlídková.
- (7) Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu v rozsahu:
  - a) medzinárodná autobusová doprava,
  - b) diaľková autobusová doprava,
  - c) prímestská autobusová doprava,
  - d) mestská autobusová doprava,
  - e) osobitná pravidelná autobusová doprava.Ďalej podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca nepravidelnú autobusovú dopravu.

Čl. 3 Povinnosti dopravcu

- (1) Všeobecné povinnosti dopravcu sú:
  - a) vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku,
  - b) označiť každé vozidlo používané na podnikanie svojim obchodným menom,
  - c) zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a ich batožinu,
  - d) zabezpečiť, aby v každom vozidle, ktoré sa používa na podnikanie, bol doklad o oprávnení podnikateľ,
  - e) zabezpečiť, aby všetky vozidlá, ktoré sa používajú na podnikanie, parkovali alebo garážovali vo vlastných priestoroch alebo na vymedzených stanovištiach v obci, ak obec zriadila na takéto účely vymedzené priestory,
  - f) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, ich batožín a tretím osobám.
- (2) Ak sú splnené podmienky podľa prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť, dopravca je povinný vykonať prepravu (ďalej len „prepravná povinnosť“).
- (3) Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu povinný:
  - a) vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme po celý čas ich platnosti,
  - b) prepravovať cestujúcich podľa tarify a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok,
  - c) starať sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny a umožniť im používanie spoločenských a kultúrnych zariadení na autobusovej linke,
  - d) postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody,
  - e) utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi,

- f) označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi, a ak ide o mestskú pravidelnú autobusovú dopravu, aj číslom linky,
- g) zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohoto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch,
- h) zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchode a trvale ich udržiavať; ak ide o mestskú autobusovú dopravu, uvádzajú sa len údaje o odchode jednotlivých spojov zo zastávky,
- ch) udržiavať zastávku, čakárne a prístrešok pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil, v prevádzkyschopnom stave a v čistote,
- i) informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny; inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie,
- j) zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy,
- k) potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút; ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, nácestnej zastávke, a ak to nie je možné, v sídle dopravcu.
- (4) Dopravca prednostne prijme na prepravu cestujúceho, pre ktorého je podľa prepravného poriadku vyhradené miesto v autobuse, napr. telesne alebo zrakovo postihnutú osobu.

Čl. 4

Zmluva o preprave osôb

- (1) Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Cestovný lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu, druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (číslo linky, číslo spoja, úsek medzi zastávkami okrem mena a priezviska vodiča) a výšku cestovného.
- (2) Cestovné lístky sú jednorazové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu spojom, ktorý mu vydal vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
- (3) Jednorazový cestovný lístok, ktorý nie je vyhotovený na meno cestujúceho, je prenosný až do začatia prepravy.
- (4) Cestujúci je povinný mať platný cestovný lístok pri nastúpení do autobusu, ak mu ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, alebo bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ho vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, ako aj po celý čas prepravy a pri vystupovaní z autobusu.
- (5) Cestujúci je povinný na výzvu sa preukázať platným cestovným lístkom vodičovi alebo inému členovi osádky autobusu, alebo revízorovi.
- (6) V nepravideľnej autobusovej doprave dopravca nemá prevádzkovú ani tarifnú povinnosť.
- (7) Z nepravideľnej autobusovej dopravy je vylúčená preprava stojacich cestujúcich.
- (8) V nepravideľnej autobusovej doprave dopravca zabezpečí, aby bol autobus popri obchodnom mene dopravcu označený vpredu a na pravom boku autobusu nápisom Zájazd alebo iným všeobecne zrozumiteľným označením.

Čl. 5

Práva cestujúceho

- (1) Cestujúci má právo:
- a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,
- b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom,
- c) požadovať od osádky autobusu alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy,
- d) na vrátenie cestovného a úhradu za batožinu a domáce zvieratá, ak sa preprava neuskutočnila, alebo na zľavu, ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodržel svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb.
- (2) Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky toho istého dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky.
- (3) Oprávnenie podľa odseku 2 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej, prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje na bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.
- (4) Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil späť do východiskovej zastávky podľa odseku 2 alebo 3, má právo len na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takomto prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie rozdielu medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.
- (5) Cestujúci s platným cestovným lístkom pre jednotlivú cestu má právo na vrátenie zaplateného cestovného aj vtedy, ak upustil od prepravy preto, lebo sa niektorý spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku.
- (6) Ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodržel svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb, cestujúci má právo na zľavu z cestovného.
- (7) Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov.

Čl. 6

Povinnosti cestujúceho

- (1) Cestujúci je povinný:
- a) správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
- b) poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- c) nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
- d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu,

- e) strpieť zistenie totožnosti privolaným príslušníkom Policajného zboru, ak pri kontrole jej preukázanie odmietne.
- (2) V autobusoch, čakárňach, vo výdajniach cestovných lístkov a v iných priestoroch dopravcu určených pre cestujúcich je zakázané fajčiť a požívať alkoholické nápoje s výnimkou priestorov, ktoré dopravca na tento účel vyhradí a viditeľne označí.

Čl. 7

Osobitné práva niektorých cestujúcich

- (1) Osobitné práva pri preprave majú osoby telesne a zrakovo postihnuté, invalidi (držitelia preukazov ŤZP a ŤZP-S) a ich sprievodcovia. U osôb zrakovo postihnutých môže plniť funkciu sprievodcu aj špeciálne cvičený pes.
- (2) Dopravca je povinný zabezpečiť, aby pre cestujúcich s osobitnými právami pri preprave boli v každom vozidle vyhradené a zreteľne označené najmenej dve miesta na sedenie. Ak je cestujúcich s osobitnými právami pri preprave viac ako je pre nich vyhradených miest, vodič je oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné práva neprislúchajú, aby sa postavil a uvoľnil miesto na sedenie. Vodič tak koná so zreteľom na oprávnenia požadovaného cestujúceho vyplývajúce pre neho zo zmluvy o preprave osôb.
- (3) Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú schopnosť pohybu, umožní vodič bezpečné nastúpenie a vystúpenie.

Čl. 8

Oprávnenia dopravcu

- (1) Dopravca je prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora, resp. dispečera oprávnený dávať cestujúcim pokyny a príkazy na zaistenie ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo revízor môže:
- a) vylúčiť osobu, ktorá nedodržiava prepravný poriadok, pokyny a príkazy dopravcu, zdržiava sa v autobuse neoprávnené alebo svojim správaním naruša bezpečnosť, pokojnú a pohodlnú prepravu, znečisťuje autobus alebo inak obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu, najmä osobu, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok, osobu, ktorá pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevu alebo z iných dôvodov môže byť cestujúcim na ťarchu,
- b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné a úhradu (zákonom stanovený finančný postih) alebo sa preukázať osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady,
- c) vylúčiť z prepravy batožinu cestujúceho alebo jeho domáce zvieratá, ak sú prekážkou bezpečnej, pokojnej a pohodlnej prepravy cestujúcich alebo ak ohrozujú zdravie cestujúcich, alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsadenosť autobusu.
- (2) Vylúčením z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby sa neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylučovanej z prepravy. Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 15 rokov mimo obvodu obce je neprípustné.
- (3) Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

Čl. 9

Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu

- (1) Svoje oprávnenia vyplývajúce z tohoto prepravného poriadku uplatňujú cestujúci voči osádke autobusu disciplinovane, a v čase, keď autobus stojí na zastávke.
- (2) Členovia osádky autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

Čl. 10

Kontrola cestovných lístkov v pravidelnej autobusovej doprave

- (1) Kontrolu cestovných lístkov je oprávnený vykonať vodič, iný člen osádky autobusu, alebo revízor, ktorý sa preukáže cestujúcim kontrolným odznakom alebo preukazom dopravného kontrolóra SAD, (ďalej len "oprávnená osoba").
- (2) Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného.
- (3) Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, uloží oprávnená osoba zaplatiť cestovné a úhradu vo výške dvadsaťnásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav. Základné cestovné pre účely výpočtu uvedenej úhrady je základné cestovné z východiskovej zastávky kontrolovaného spoja po najbližšiu zastávku od miesta zistenia cestujúceho bez platného cestovného lístka, príp. po cieľovú zastávku určenú cestujúcim. V mestskej autobusovej doprave je výška úhrady stonásobkom obvyčajného cestovného.
- (4) Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumy podľa ods. 3, je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho prísľušnú sumu dopravcovi zaplatiť.

Čl. 11

Preprava batožiny cestujúceho

- (1) Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom alebo oddelene, a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.
- (2) Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom v odkladacom priestore nad sedadlom.
- (3) Cestovná batožina sa prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožín uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, ale na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať.
- (4) Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu.
- (5) Z prepravy sú vylúčené:
- a) veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi,
- b) nabité zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy,
- c) veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky alebo poškodiť, prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia,
- d) veci, ktoré svojim zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu,
- e) batožiny, celková váha ktorých presahuje 50 kg,
- f) batožina, ktorej hodnota presahuje 10 000.- Sk.

- (6) Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceny alebo peniaze.
- (7) Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje, štvorkolesový detský kočík. Na prepravu sú prístupné iba kočíky s dieťaťom; pokiaľ to prevádzkové pomery na trati dovoľujú, aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. V autobuse sa smie prepravovať iba jeden štvorkolesový detský kočík.
- (8) Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, skrinkách a v podobných obaloch.
- (9) Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozuje ich zdravie a ak sú v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratmi platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvieratá platí dovozná.
- (10) Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov sprevádzajúcich nevidomé osoby.
- (11) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 cestovné batožiny; mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou ešte ďalšie batožiny.
- (12) Vodič určí, či sa batožina prepraví ako prírúčna batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade, že vodič určí ako miesto prepravy batožiny batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo alebo aby sa ukladala v určitej polohe.
- (13) Cestujúci je povinný na požiadanie poskytnúť dopravcovi pri ukladaní alebo pri vykladaní batožiny primeranú pomoc.
- (14) Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby vodičom a neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.
- (15) Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovozná, ako aj výšku dovoznej, určuje tarifa. Váhu a mieru batožiny pre účely určenia výšky dovoznej si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním alebo odhadom.
- (16) Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru cestujúceho, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie.
- (17) Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
- (18) Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci viezť so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty.
- (19) Ak vodič zistí, že vo vozidle zostala opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby bola opustená batožina odovzdaná v oddelení strát a nálezov v sídle dopravcu oproti potvrdeniu o jej odovzdaní.
- (20) Za stratu alebo odcudzenie prírúčnej batožiny dopravca zodpovedá v rozsahu ustanovenia 427 a násl. Občianskeho zákonníka.
- (21) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy cestujúceho. Ak bola škoda spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitnou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.
- (22) Pri strate alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, najviac však do výšky 10 000.- Sk za jeden kus batožiny. Okrem toho je povinný znášať dovozná, ktoré cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.
- (23) Batožinový lístok je platný aj na ďalšom spoji toho istého dopravcu v prípade, že sa jedná o bezprostredný prestup cestujúceho.

Čl. 12

Cestovné lístky, miestenky a batožinové lístky v pravidelnej autobusovej doprave

- (1) V pravidelnej autobusovej preprave sa použijú cestovné lístky pre jednotlivú cestu.
- (2) Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musí byť zrejme výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správosti jeho použitia.
- (3) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí na deň, úsek a spoj, pre ktorý ho vodič alebo výdajňa vystavila.
- (4) Žiacke cestovné lístky platia aj na diaľkovej linke.
- (5) Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu postúpiť cestovný lístok inej osobe.
- (6) Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný:
- a) ak je tak poškodený alebo zašpinený, že z neho nie sú zrejme potrebné údaje, alebo,
  - b) ak cestujúci nedodržiaval podmienky určené pre jeho použitie.
- (7) Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s platným preukazom na zľavu cestovného.
- (8) Právo na zľavu cestovného preukazuje cestujúci vodičovi osobitným preukazom.
- (9) Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať od žiadateľa ďalšie doklady; pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odprieť. Ak cestujúci hrubo alebo opätovne porušil ustanovenie tohto prepravného poriadku alebo tarify o získaní zľavy cestovného, dopravca mu môže odmietnuť potvrdenie preukazu až na dobu jedného roka.
- (10) Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystúpenia z vozidla. Ak cestujúci má platný cestovný lístok už pri nastúpení do vozidla, je povinný ho ihneď a bez vyzvania predložiť na nahliadnutie, prípadne na vyznačenie jeho použitia; ak ide o zľavnený cestovný lístok, predloží zároveň preukaz na zľavu cestovného. Cestovné lístky sa nesmú predkladať na nahliadnutie zložené alebo vložené do nepriehľadných obalov alebo inak nečitateľné.
- (11) Cestovný lístok vydáva vodič a v niektorých zastávkach tiež výdajňa cestovných lístkov. Cestujúci, ktorý vstúpi do vozidla bez platného cestovného lístka, je povinný si bez vyzvania zakúpiť cestovný lístok u vodiča.
- (12) Cestujúci, ktorý v ceste pokračuje tým istým spojom za zastávku, do ktorej má platný cestovný lístok, je povinný si bez vyzvania zaobstarať cestovný lístok na ďalšiu cestu, a to najneskoršie pred odchodom z tejto zastávky. Vo vozidlách alebo spojoch, pri ktorých je vylúčená preprava stojacich cestujúcich, vydá dopravca cestovný lístok pre ďalšiu cestu, len ak je voľné miesto na sedenie.
- (13) Cestovný lístok sa môže vydať len na prepravu do zastávky uvedenej v cestovnom poriadku použitého spoja.
- (14) Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný presvedčiť sa pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho údajov, najmä či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku; na neskoršiu reklamáciu cestujúceho dopravca neberie zreteľ.
- (15) Za stratu cestovného lístka sa v zásade náhrada neposkytuje. V prípade, že cestujúci dokáže poskytnúť presné a potrebné údaje dopravcovi a z prehľadu lístkov sú jeho údaje zrejme, dopravca vydá opis lístka. Ak ide o cestovný lístok na povinne miestenkový spoj, náhradný cestovný lístok dopravca vydá.
- (16) Cestovným poriadkom alebo výveskou môže dopravca určiť, že pri určitých spojoch treba alebo je možné vopred si zabezpečiť miesto na sedenie zakúpením miestenky z východiskovej alebo výnimočne z inej zastávky spoja. Náhradu za zabezpečenie miesta na sedenie vo vozidle určuje tarifa.
- (17) Miestenky sa predávajú vo vybraných výdajniach cestovných lístkov. Vodič miestenky nepredáva, pokiaľ tak neurčuje cestovný poriadok. Cestujúci si môže zakúpiť miestenku najskôr desať kalendárnych dní pred dátumom odchodu príslušného spoja z východiskovej zastávky. Pri vybraných a dopravcom vyhlásených spojoch je možné rezervovanie miesteniak, a to na telefonické alebo osobné vyžiadanie. Na jedno

vyžiadanie možno rezervovať najviac štyri miestenky. Miestenky sa rezervujú najskôr desať kalendárnych dní a najneskôr dva kalendárne dni pred dátumom odchodu spoja z východiskovej zastávky. Rezervované miestenky treba kúpiť najneskôr v deň vyhlásený dopravcom.

(18) Cestujúci s miestenkou stráca právo na svoje miesto, ak ho neobsadí pred odchodom spoja zo zastávky, z ktorej bola miestenka vydaná. Ak dopravca určil, že miesto treba zaujať do určitého času pred odchodom spoja, stráca cestujúci právo na svoje miesto, ak ho do tohto času neobsadí. Pokiaľ cestujúci nedodrží tento čas, ale dostaví sa k vozidlu ešte pred odchodom spoja podľa cestovného poriadku, zostáva mu právo na prepravu zachované.

(19) Ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku.

(20) Ak sa cestujúci vzdá cesty, alebo vyhradeného miesta na sedenie hoci toto bolo voľné, alebo ak preruší cestu, dopravca nevracia sumu zaplatenú za miestenku. Ak cestujúci uvoľnil miesto na sedenie cestujúcemu s osobitnými právami pri preprave (Čl. 7 ods. 2), vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku, na jeho požiadanie.

(21) Miesta, na ktoré sú predané miestenky dopravca vhodným spôsobom označí.

(22) Pri kúpe alebo rezervovaní miestenky je cestujúci povinný ohlásiť, že sa má prepravovať dieťa mladšie ako 15 rokov, že do vozidla berie so sebou psa bez schránky alebo nezložený štvorkolieskový detský kočík.

(23) Ak sa s cestujúcim prepravuje cestovná batožina, za ktorú sa podľa tarify platí dovozná, alebo ak tak určí dopravca, cestujúcemu sa vydá batožinový lístok pri prevzatí batožiny na prepravu, a táto skutočnosť sa vhodným spôsobom vyznačí na batožine.

(24) Na každý kus cestovnej batožiny musí byť vydaný osobitný batožinový lístok.

(25) Vodič, alebo iný člen osádky vozidla odovzdá cestujúcemu batožinu, na ktorej je vyznačené, že na ňu bol vydaný batožinový lístok iba ak sa cestujúci preukáže batožinovým lístkom. Pri odovzdaní batožiny vodič batožinový lístok, prípadne jeho časť znehodnotí.

Čl. 13

Osobitné ustanovenia pre medzinárodnú dopravu

(1) Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.

(2) Cestovný lístok si cestujúci môže kúpiť najskôr vo vozidle na konkrétnom spoji danej linky. Cestovný lístok je neprenosný.

(3) Cestujúci musí mať platný cestovný pas.

(4) Pokyny týkajúce sa prezentácie cestujúcich a vybavovania batožín obdržia cestujúci s cestovným lístkom.

(5) Príručná batožina sa prepravuje zdarma.

(6) Je dovolené prepravovať najviac 2 kusy cestovnej batožiny. Tretia a ďalšia batožina sa prevezme na prepravu iba v prípade voľného miesta v batožinovom priestore.

(7) Jedna batožina nesmie presahovať váhu 25 kg.

(8) Každý kus batožiny musí byť označený menom a adresou cestujúceho.

(9) Z prepravy sú vylúčené veci, ktorých preprava do zahraničia podlieha osobitným predpisom.

(10) Dovozné za batožinu je určené tarifou dopravcu.

Čl. 14

Osobitné ustanovenia pre mestskú autobusovú dopravu

(1) Pre mestskú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.

(2) S cestujúcim sa prepravuje iba príručná batožina.

(3) Z prepravy je vylúčený aj predmet, rozmer ktorého je väčší ako 50x60x80 cm alebo predmet dlhší ako 300 cm pri priemere väčšom ako 20 cm, a ak ide o predmet tvaru dosky, ak je väčší ako 100x150 cm; na štvorkolieskové detské kočíky sa toto ustanovenie nevzťahuje.

(4) Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť a vystúpiť len s vedomím vodiča. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať len jeden detský kočík; vodič môže výnimočne povoliť prepravu ďalších kočíkov, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke umožňujú.

(5) Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s kočíkom tými dverami, ktoré určí vodič alebo ktoré sú pre nakladanie (vykladanie) kočíka osobitne označené; kočík je povinný umiestniť vo vozidle podľa pokynu vodiča alebo v tej časti vozidla, ktorá je na prepravu kočíkov vyhradená.

(6) Cestujúci so psom bez schránky môže nastúpiť len s vedomím vodiča; mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže vodič povoliť prepravu psa každej veľkosti. V jednom vozidle sa prepravuje najviac jeden pes; toto obmedzenie neplatí, ak ide o dvoch psov, ktorých berie so sebou do vozidla jeden cestujúci.

(7) Pre choré osoby, invalidov a tehotné ženy sa v každom vozidle musí vyhraďiť a zreteľne označiť najmenej šesť miest na sedenie. Cestujúcim ťažko postihnutým na zdraví, ktorým sa podľa osobitných predpisov poskytli mimoriadne výhody, sa musí umožniť nástup do vozidla všetkými dverami určenými pre cestujúcich; všetkými dverami určenými pre cestujúcich sa môže nástup do vozidla umožniť aj cestujúcim viditeľne ťažko poškodeným na zdraví.

(8) Ak u cestujúceho vznikne počas prepravy potreba lekárskeho ošetrovania a ak cestujúci nie je schopný sám vyhľadať lekársku pomoc, dopravca sa postará o jeho premiestnenie z vozidla.

(9) Cestujúci sa musia sami starať, aby na nástupnej zastávke včas nastúpil do vozidla, na správnej zastávke prestúpili a na cieľovej zastávke včas vystúpili. Kde to prevádzka na zastávke umožňuje, cestujúci nastupujú do vozidla v poradi, v akom na zastávku prišli.

(10) Cestujúci môže nastúpiť do vozidla a z neho vystúpiť len na zastávke, a ak vozidlo nie je v pohybe. Ak ide o zastávku, kde sa vozidlo zastavuje len na znamenie, cestujúci, ktorý chce nastúpiť musí byť v priestore zastávky a dať vodičovi vozidla včas znamenie zdvihnutím ruky; cestujúci, ktorý chce na takejto zastávke vystúpiť, musí o tom včas upovedomiť vodiča.

(11) Ak na zastávke súčasne stojí viac vozidiel cestujúci smú nastúpiť len do prvých dvoch vozidiel. Nastupovať a vystupovať smú len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie. Vo dverách vozidla, ktoré možno použiť na nastupovanie i vystupovanie, vystupujúci cestujúci majú prednosť. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať.

(12) Ak to vyžadujú prevádzkové alebo iné vážne dôvody, sú cestujúci povinní na pokyn vodiča z vozidla vystúpiť, a ak chcú v ceste pokračovať, na jeho pokyn včas nastúpiť.

(13) Cestujúcim nie je dovolené najmä:

a) naskakovať a vyskakovať za jazdy, otvárať okná vozidla a vonkajšie dvere, vykláňať sa z vozidiel a zdržiavať sa na stúpadlách,

b) nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené,

c) zdržiavať sa v priestore, ktorý je vyhradený pre vodiča, a v priestoroch, ktoré sú určené na vystupovanie a nastupovanie, ak to prekáža nerušenému vystupovaniu a nastupovaniu ostatných cestujúcich a vo vozidlách v priestore, kde bránia vodičovi vo výhľade z vozidla,

d) dávať alebo napodobniť znamenia používané dopravcom na prevádzku,

e) nechať stáť alebo kľáčať deti na sedadlách, pokiaľ by mohli znečistiť sedadlá, alebo ak je tento spôsob prepravy na ťarchu cestujúcim,

f) vyhadzovať odpadky a iné veci z vozidla a nechať vyčnievať veci z vozidla,

g) odkladať veci a zvieratá na sedadlo,

Čl. 15

Odstúpenie od zmluvy v nepravideľnej autobusovej doprave

(1) Od zmluvy o preprave osôb v nepravideľnej autobusovej doprave je možné odstúpiť ak je to účastníkmi zmluvy dohodnuté v písomne uzavretej zmluve.

(2) Dôvody odstúpenia od zmluvy o preprave osôb účastníkmi zmluvy dohodnú so zreteľom na konkrétny prípad.

- (3) Dôvodom odstúpenia od zmluvy na strane dopravcu je zánik platnosti dopravnej licencie.
- (4) Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je účastníkmi dohodnuté inak.
- (5) Ak nebola zmluva o nepravidelnej doprave uzavretá písomne, je možné od zmluvy odstúpiť v lehote 48 hodín pred dojednaným časom odchodu podľa objednávky bez úhrady, a to iba z dôvodov mimoriadnych okolností, ktoré si zmluvné strany preukážu. Na strane objednávateľa je to napr. náhle ochorenie, úmrtie v rodine a pod. Na strane dopravcu je to napr. dopravná nehoda vozidla a jeho neschopnosť ďalšej prevádzky a odmietnutie náhradného vozidla objednávateľom, neudelenie vstupných viz osádke vozidla, neudelenie dopravného povolenia cudzieho štátu a pod.
- (6) Ak niektorá zo zmluvných strán odstúpi od zmluvy v lehote kratšej ako 48 hodín je povinná uhradiť druhej strane náklady, ktoré táto preukázateľne vynaložila na plnenie zmluvy.
- (7) Ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy po pristavení vozidla na dohodnuté miesto a v dohodnutom čase z dôvodu, že cestujúci nerešpektovali zákaz prepravy stojacich cestujúcich mimo obec, uhradí objednávateľ dopravcovi všetky náklady dopravcu v súvislosti s plnením zmluvy, vrátane márnej jazdy vozidlom z miesta garážovania na miesto pristavenia a späť.

Čl. 16 **Nájdenej veci**

- (1) Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu odovzdá vodič alebo iný člen osádky príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu (dipečing).
- (2) Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzdanie najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.
- (3) Osoba, ktorá si nájdené veci vyzdvihne neskôr ako do 30 dní po ich nájdení, je povinná zaplatiť poplatok za uskladnenie podľa batožinového poriadku dopravcu.
- (4) Ak si vlastník veci nevyzdvihne ani do 30 dní odo dňa, kedy boli nájdené, odovzdá ich dopravca podľa ustanovenia § 135 ods. 1 Občianskeho zákonníka a násl. príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy.

Čl. 17 **Mimoriadne udalosti počas prepravy**

- (1) Členovia osádky autobusu sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, osádka autobusu alebo iných osôb, povinní:
- a) poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a bezodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc,
  - b) urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,
  - c) urobiť potrebné opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.
- (2) Cestujúci, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom osádky vozidla pri konaní podľa ods. 1.

Čl. 18 **Reklamácia**

- (1) Práva, ktoré má oprávnený z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe; toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.
- (2) Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. V ostatných prípadoch je oprávnený:
- a) v pravidelnej preprave osôb cestujúci,
  - b) v nepravidelnej preprave osôb objednávateľ prepravy.
- Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúcej vety na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného.
- (3) Objednávateľia prepravy a prepravcovia môžu podať reklamáciu len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou, dopravca o nej vyhotoví zápisnicu. V reklamácií musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej sumy, najmä doklad o zaplatení sumy, vrátenie ktorej sa požaduje, rovnopis vyhotovenej zápisnice.
- (4) Oprávnený musí uplatniť právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do šiestich mesiacov,
- a) ak ide o objednávateľa v nepravidelnej preprave osôb, odo dňa, keď sa preprava vykonala alebo sa mala vykonať;
  - b) od udalosti zakladajúcej právo v ostatných prípadoch.
- (5) Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 3, dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote, platí, že reklamácia sa riadne podala.

Čl. 19 **Záverečné ustanovenia**

- (1) Obsah tohto prepravného poriadku je voči cestujúcim odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.
- (2) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.
- (3) Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený, alebo podstatne doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v úplnom znení.

Vypracoval: Ing. Anton Ladziarsky
Dunajská Streda, dňa 1. 6. 2006

Ing. Michal Humeník, v. r.
riaditeľ spoločnosti